

Groddjursinventering

Vid Säbyholm (Landskrona kommun) inför planarbete,
2021

OM RAPPORTEN:

Titel: Groddjursinventering vid Säbyholm (Landskrona kommun) inför planarbete 2021.

Version/datum: 2021-07-30

Rapporten bör citeras enligt följande: Nilsson, S. 2021. *Groddjursinventering vid Säbyholm (Landskrona kommun) inför planarbete 2021*. Calluna AB.

Foton i rapporten: Staffan Nilsson© Calluna AB

Omslag: bilden föreställer ett småvatten i Säbyholmsparken (t.v.), romklumpar av vanlig groda (uppe t.h.) och större vattensalamander (nere t.h.).

OM UPPDRAGET:

På uppdrag av: Landskrona stad (Adress: Drottninggatan 7, 261 80 Landskrona)

Uppdragsgivarens kontaktperson: Anna Fogelberg (anna.fogelberg@landskrona.se)

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575-0675)
Adress huvudkontor: Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

Projektledare: Staffan Nilsson (Calluna AB)

Rapportförfattare: Staffan Nilsson (Calluna AB)

Inventering: Staffan Nilsson (Calluna AB)

Kartproduktion: Staffan Nilsson (Calluna AB)

Kvalitetssäkring: Annika Stål Delbanco (Calluna AB)

Callunas interna projektkod: SNN0058

Innehåll

<u>1</u>	<u>Inledning</u>	<u>4</u>
1.1	Uppdrag och syfte	4
1.2	Inventeringsområdet.....	4
<u>2</u>	<u>Metod och genomförande</u>	<u>5</u>
2.1	Metodbeskrivning	5
2.2	Tidpunkt för arbetet och utförande personal	5
<u>3</u>	<u>Resultat</u>	<u>6</u>
3.1	Förstudie	6
3.2	Fältinventering	6
<u>4</u>	<u>Slutsatser</u>	<u>11</u>
	<u>Referenser</u>	<u>12</u>

1 Inledning

1.1 Uppdrag och syfte

Miljökonsultföretaget Calluna AB utförde under 2020 en naturvärdesinventering (NVI) av Säbyholm i Landskrona kommun (Nilsson 2020) på uppdrag av Stadsbyggnadsförvaltningen i Landskrona stad. Undersökningsområdet omfattade fastigheterna Säby 1:59 och del av Säby 1:52 m.fl. Bakgrunden till inventeringen var att kommunen arbetar med att ta fram detaljplaner för området, för att möjliggöra bostads- och verksamhetsbebyggelse. Callunas inventeringar ska utgöra underlag för den fortsatta planprocessen.

Eftersom det finns förutsättningar för groddjur vid Säbyholm samt tidigare fynduppgifter utfördes en fördjupad groddjursinventering under våren 2021. Syftet med inventeringen var att utreda vilka groddjur som förekommer inom planområdet och i dess närområde.

1.2 Inventeringsområdet

Planområdet vid Säbyholm omfattar 76,9 ha och är beläget i norra utkanten av Landskrona (Figur 1). Området utgörs i huvudsak av parkmark från 1800-talet vid godset Säbyholm, samt kringliggande åkermark. Två grävda småvatten finns inom planområdet och Säbybäcken rinner genom området i ost-västlig riktning.

Inventeringen omfattade även småvatten inom 1 km radie kring planområdet. Buffertzonen utgörs av stadsbebyggelse i söder, åkermark i öster och norr, samt en golfbana i väster. Totalt inkluderades 22 småvatten i inventeringen (Figur 1), varav 2 är belägna i parkmark inom planområdet, 4 är belägna i jordbruksmark öster och norr om Säbyholm, och 16 är belägna på eller i anslutning till golfbanan i väster (Figur 2). Norr om Erikstorpssvägen är golfbanan aktiv, söder därom är den nedlagd och bostadsbebyggelse pågår.

Figur 1. Karta över planområdets läge i norra Landskrona (svart avgränsning). Groddjur har inventerats inom en buffert på 1 km (röd avgränsning). Inventerade småvatten markeras med blå punkter.

Figur 2. Exempel på småvatten inom inventeringsområdet: a) Småvatten beläget i Säbyholmsparken, inom planområdet. b) Småvatten beläget i jordbrukslandskapet strax norr om planområdet. c) Småvatten beläget längs Säbybäcken, strax öster om planområdet. d) Golfbanedamm på Landskrona golfbana, väster om planområdet.

2 Metod och genomförande

2.1 Metodbeskrivning

Arbetet inleddes med en mindre förstudie. Utsök gjordes av tidigare fynd av groddjur från området som rapporterats in till ArtDatabankens databaser.

Fältinventeringen utfördes under lekperioden på våren. Småvatten inom planområdet och en buffertzona på 1 km besöktes vid 2 tillfällen, det första under dagtid och det andra nattetid. Det första besöket utfördes under lekperioden för brungröda och vanlig padda, det andra under lekperioden för vattensalamandrar och övriga grodor. Varje småvatten vandrades runt långsamt och metodiskt medan vuxna individer och rom efterspanades. Håvning har skett. Vid det nattliga besöket användes en pannlampa.

2.2 Tidpunkt för arbetet och utförande personal

Förstudie och fältarbete utfördes av ekolog Staffan Nilsson från Calluna AB. Det första besöket utfördes under dagtid den 30 mars 2021, en varm dag med klar himmel. Det andra besöket utfördes natten mellan den 29 och 30 april 2021, då det var fuktigt och milt.

3 Resultat

3.1 Förstudie

Förstudien visade att fyra arter groddjur är kända från inventeringsområdet sedan tidigare: vanlig groda *Rana temporaria*, vanlig padda *Bufo bufo*, mindre vattensalamander *Lissotriton vulgaris* och större vattensalamander *Triturus cristatus*. Samtliga är kända från golfbanan väster om planområdet, vilket har dokumenterats i flera tidigare inventeringar utförda av Ekologgruppen (Pröjts 2014, Pröjts 2012, Pröjts 2011a). Inom själva planområdet har sedan tidigare endast större vattensalamander rapporterats; 1 ex observerades inne i Säbyholmsparken den 31 juli 2015.

Utöver de etablerade arterna finns även ett fynd av en strövande juvenil grönfläckig padda *Bufo viridis* som observerades 2011 vid golfklubbens verkstad nära kusten, 1 km väster om planområdet. Detta fynd härrör från de grävda dammar vid Hildesborg norr om golfbanan där Länsstyrelsen har arbetat med att återintroducera arten (Stenberg & Nyström 2008). Inom inventeringsområdet saknas livsmiljöer för grönfläckig padda.

3.2 Fältinventering

Under inventeringen 2021 påträffades inga groddjur inom planområdet vid Säbyholm. Inom buffertzonen på 1 km påträffades fyra arter groddjur: vanlig groda, vanlig padda, mindre vattensalamander och större vattensalamander. Salamandrarna parningslekte och av vanlig groda och vanlig padda påträffades både vuxna individer och rom (Figur 3). Alla fyra arterna är således etablerade och förökar sig i närområdet kring Säbyholm. Vanlig groda och mindre vattensalamander förekom i småvatten belägna inom 50 m från planområdet.

Figur 3. Romklumpar av vanlig groda.

Vanlig groda påträffades i 10 småvatten och var den mest allmänna av arterna i området (Figur 4 och 5). Arten förekommer främst spridd på golfbanan väster om planområdet, både norr och söder om Erikstorpsvägen, men även i småvattnet vid Säbybäcken alldeles utanför planområdets sydöstra hörn.

Figur 4. Småvatten med förekomst av vanlig groda 2021 (gröna punkter), samt småvatten där vanlig groda eftersökts men inte påträffats (röda punkter).

Figur 5. Vanlig groda.

Vanlig padda påträffades i 4 småvatten (Figur 6 och 7). Samtliga fynd gjordes på golfbanan väster om planområdet, både norr och söder om Erikstorpsvägen.

Figur 6. Småvatten med förekomst av vanlig padda 2021 (gröna punkter), samt småvatten där vanlig padda eftersökts men inte påträffats (röda punkter).

Figur 7. Vanlig padda.

Mindre vattensalamander påträffades i 3 småvatten (Figur 8 och 9). Fynden gjordes både på golfbanan väster om planområdet och i småvatten längs Tullstorpsvägen norr och öster om planområdet.

Figur 8. Småvatten med förekomst av mindre vattensalamander 2021 (gröna punkter), samt småvatten där mindre vattensalamander eftersökts men inte påträffats (röda punkter).

Figur 9. Mindre vattensalamander

Större vattensalamander påträffades i 4 småvatten (Figur 10 och 11). Fynden gjordes huvudsakligen på golfbanan väster om planområdet, men även i ett småvatten vid Tullstorpsvägen öster om planområdet.

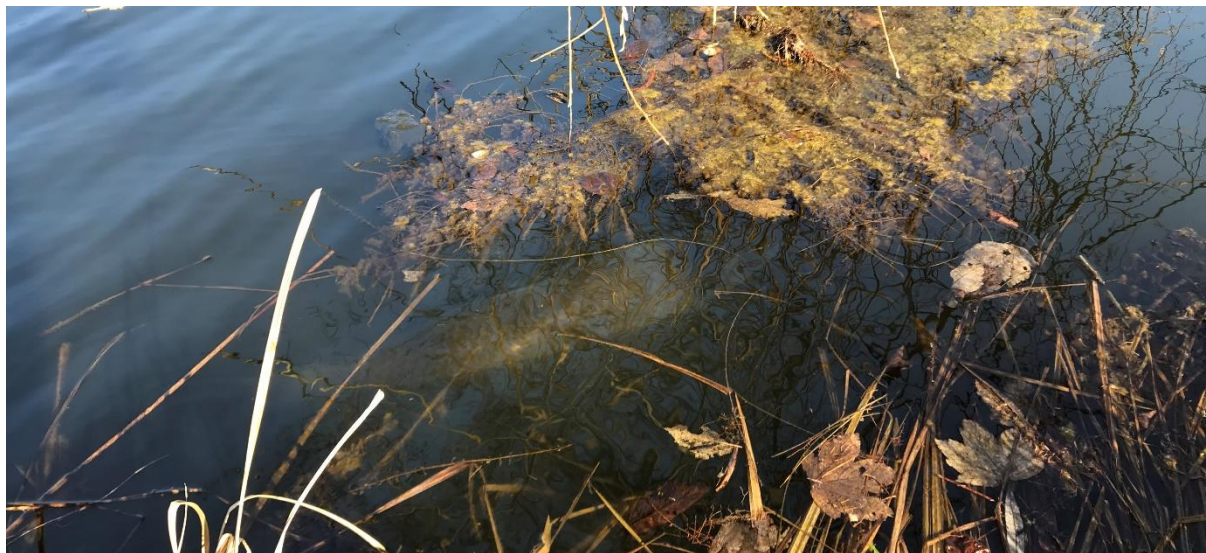
Figur 10. Småvatten med förekomst av större vattensalamander 2021 (gröna punkter), samt småvatten där större vattensalamander eftersökts men inte påträffats (röda punkter).

Figur 11. Större vattensalamander.

4 Slutsatser

Fältinventeringen visade att ingendera av de båda småvattnen inom planområdet nyttjas som lekvattnen av groddjur. Den lilla dammen i Säbyholmsparken (Figur 2a) omgärdas av träd och är full av förmultnande löv, vilket skapar en syrefattig miljö. Den större Säbydammen söder om Sockerbruksvägen hyser fisk vilket är negativt för groddjur, bland annat finns här stora gräskarpar (Figur 12).

Figur 12. Gräskarp i Säbydammen.

Däremot finns det goda populationer av groddjur i närområdet kring Säbyholm. Utanför lekperioden söker dessa sig upp i landmiljöer för födosök och övervintring. Skyddade miljöer med fukt, buskage och stockar att krypa in under krävs då. Parkmiljön kring Säbyholm utgör en mycket god landmiljö för groddjur, synnerhet den norra mer skogsartade delen av parken. Sammanfattningsvis är bedömningen att Säbyholmsparken är en viktig landmiljö för mindre vattensalamander och vanlig groda, medan större vattensalamander och vanlig padda rör sig i området i mindre omfattning.

Mindre vattensalamander och vanlig groda förekommer i småvatten som ligger alldeles intill planområdet; dessa söker sig med all säkerhet in till Säbyholm under delar av året. Större vattensalamander har en god population på golfbanan, och har observerats i Säbyholmsparken under sommartid vid åtminstone ett tillfälle. Avståndsmässigt ligger Säbyholm bra till i förhållande till golfbanan. Den vältrafikerade Hälsingborgsvägen utgör dock en barriär. I en utredning av lämpliga landmiljöer för större vattensalamander bedömdes att skogsdungen väster om golfbanan tillsammans med en buskridå på själva golfbanan var särskilt viktiga, medan Säbyholm inte omnämndes (Pröjts 2011b). Givet det korta avståndet och att det finns en fynduppgift är det ändå troligt att större vattensalamander vandrar in till Säbyholm ibland, men att markerna väster om Hälsingborgsvägen är viktigast för arten. Vad gäller förekomsten av större vattensalamander i ett småvatten vid Tullstorpsvägen öster om planområdet är avståndet till Säbyholmsparken väl stort, 900 m. Troligare är att dessa rör sig längs banvallen och inne i byn Säby. För vanlig padda finns endast fynd väster om Hälsingborgsvägen, men arten kan vandra långt på land och det är troligt att individer även rör sig in i Säbyholmsparken.

För att upprätthålla förutsättningarna för groddjur att nyttja Säbyholmsparken som landmiljö är det viktigt att områdets vilda karaktär bibehålls, med god tillgång till liggande död ved, skyddande buskage och tjock förna med multnande löv. Även håligheter i de äldre byggnadernas husgrunder kan tänkas nyttjas för groddjur som söker skydd.

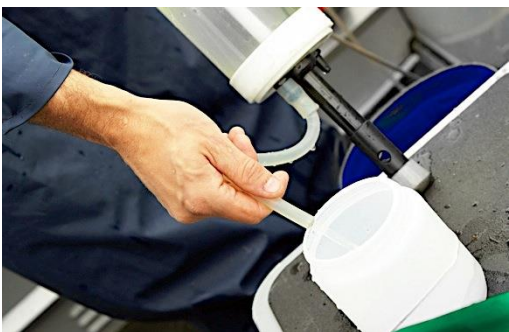
I ett landskapsperspektiv är det viktigt att notera att Säbyholm utgör en betydelsefull länk i ett grönt stråk som sträcker sig längs Säbybäcken i norra utkanten av Landskrona. Detta gröna stråk pekas även ut i Landskronas översiktsplan (Landskrona stad 2016). Att grönområdena hänger ihop med varandra är viktigt för växt- och djurlivets spridningsmöjligheter. Detta gäller inte minst groddjur som rör sig relativt korta sträckor och är känsliga för förhållanden i omgivningen. I planarbetet bör det därför eftersträvas att Säbyholmsparken inte isoleras utan fortsätter att stå i kontakt med kringliggande marker. I bästa fall kan länkarna med omgivningen stärkas genom att stråk med grönytor med skyddande buskage planeras in inom nya bostadsområden. Med fördel kan även fler grunda småvatten nyskapas, särskilt öster om Säbyholm finns utvecklingspotential. Stråk med gröna miljöer och enstaka småvatten på det som i dagsläget är åkermark skulle stärka möjligheterna för inte minst större vattensalamander att vandra (Figur 13). I nuläget är det oklart om förekomsterna på golfbanan står i kontakt med förekomsten längre österut eller om de är isolerade från varandra.

Figur 13. Möjligheterna för större vattensalamander att sprida sig skulle kunna stärkas genom anläggande av nya gröonstråk och småvatten inom planerade bostadsområden på det som idag är åkermark öster om Säbyholm.

Referenser

- Landskrona stad. 2016. *Översiktsplan Landskrona stad*.
- Nilsson, S. 2020. *Naturvärdesinventering (NVI) vid Säbyholm (Landskrona kommun) inför planarbete, 2020*. Calluna AB.
- Pröjts, J. 2011a. *Inventering av groddjur vid planområde Norra Borstahusen*. Ekologgruppen.
- Pröjts, J. 2011b. *Komplettering gällande större vattensalamander och grönfläckig padda vid planområde Norra Borstahusen i Landskrona*. Ekologgruppen.
- Pröjts, J. 2012. *Inventering av två småvatten vid planområde Norra Borstahusen i Landskrona 2012*. Ekologgruppen.
- Pröjts, J. 2014. *Kompletterande inventering av groddjur vid planområde Norra Borstahusen 2014*. Ekologgruppen.
- Stenberg, M. & Nyström, P. 2008. *Verksamhetsberättelse för arbetet med hotade groddjur i Skåne 2008*. Ekoll HB.

Hemsida: www.calluna.se • E-post: info@calluna.se • Telefon växel: 013-12 25 75

Huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping